

UB 1096

Tidsskrift for
kulturhistorie og
lokalhistorie
Udgivet af
Dansk historisk
Fællesforening

fortid og
nutid

BIND XXXIII
1986

FORTID OG NUTID XXXIII 1986

Ekspedition: Dansk historisk Fællesforening, Rigsarkivet, Rigsdagsgården 9, 1218 København K

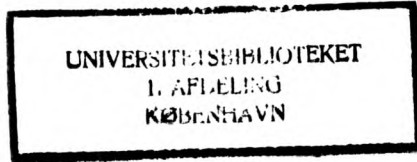
ISSN 0106-4797

Fortid og Nutid er redigeret af arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen, Esbjerg Byhistoriske Arkiv, under medvirken af universitetslektor Claus Bjørn, universitetslektor Palle O. Christiansen og kontorchef Kristian Kristiansen.

© DHF, redaktionen og de enkelte forfattere

Sat med Baskerville og trykt hos AiO-Tryk as, Odense

Udgivet med støtte fra Statens humanistiske Forskningsråd

Pe 10886-3

B 2 4.33

Articles appearing in this journal are abstracted and indexed in HISTORICAL ABSTRACTS and AMERICA: HISTORY AND LIFE.

Indhold

Artikler

Blüdnikow, Bent: Folkelig uro i København 1789–1820	1	Frandsen, Karl-Erik: Brug og hvile . .	117
Lind, Gunner: Navn, stand, rang og slægt: Navneskik i en gruppe embedsmænd under enevælden	165	Frandsen, N. H.: Se: Christensen, Peter V.	
Ljungkvist, Carsten: Omkring »Harald Hens Møntreform« og det feudale møntvæsen	261	Graugaard, Esben: Industrihistorie anskuet fra en vestlig udkant	126
Rafner, Claus: Fæstegårdmændenes skattebyrder 1660–1802	81	Hansen, Bodil K.: To kvinders erindringer fra 1800-tallet	207
Rasmussen, Hans-Erik: Genealogier og social stratifikation. Eksempler fra Grønland	95	Jakobsen, Grethe: Margrethe den første – biografi eller kulturhistorie . .	191
Sawyer, Birgit: Familjen, arvet och kyrkan	181	Johansen, Jens Chr. V.: Ved vejs ende?	286
		Jørgensen, Hasse N.: Gravminderegistrering	283
		Jørgensen, Sebastian og Karsten Kappel: »Staten og civilisationen« og mentalitetshistorie	196
		Kappel, Karsten: Se: Jørgensen, Sebastian	
		Koch, Henning: Se: Christensen, John	
		Lund, Niels Windfeld: Om livsformsstudier	291
		Pedersen, Finn Stendal: Brug og hvile	194
		Poulsen, Poul E. Porskær: Et svar til Inge Bundsgaard og Sidsel Eriksen.	128
		Prange: Knud: Lidt om at vejlede og lidt om »traditionel lokalhistorie« . .	274
		Rüdiger, Mogens: Historievidenskab i det 20. århundrede	216
		Stevnsborg, Henrik: Se: Christensen, John	
		Stoklund, Bjarne: Gensyn med Pebringegården	303
		Worsøe, Hans H.: Ka” Eriks og Maren Mads Jensens	124
Debat			
Bjørn, Claus: Sognehistorier i 1980’erne – tradition og fornyelse . .	310	Anmeldelser	
Blüdnikow, Bent: Mere om folkelig uro 1789–1820	276	Andersen, Karen: Hårkullorna fra Våmhus (Margit Mogensen)	236
Bruhn, Verner: Nogle bemærkninger om Vejledning i lokalhistorie	272	Becker-Christensen, Henrik og Jørgen Witte: Fra købstad til storkommune (Helle Askgaard)	251
Bryld, Claus: Om det bevidste og det ubevidste i dansk historie	278		
Bundsgaard, Inge og Sidsel Eriksen: Hvem disciplinerede hvem?	55		
Christensen, Harry: Danmarks administrative inddeling	111		
Christensen, Henning Koch og Henrik Stevnsborg: Hurra, hurra, hurra . . .	204		
Christensen, Peter V og N. H. Frandsen: Vejledning i lokalhistorie?	224		
de Coninck-Smith, Ning: Bidrag til den danske skoles historie fortsat	69		
Deskov, Per: Dansk historisk bibliografi	300		
Eriksen, Sidsel. Se: Bundsgaard, Inge			

Bjork, E. A.: Færøsk byggeret (Peter Korsgaard)	231	Gram, Henrik og Søren Gottfred Petersen: Bjørnemossegård (Margit Mogensen)	248
Bjørn, Claus: Frygten fra 1848 (Jens Boel)	140	Grandt-Nielsen, Finn: Se: Thrane, Henrik	
Bol og By 1985: 1-2 (Jens Christensen)	259	Hadsund. Fra ladested til industriby (Peter Bondesen)	256
Bondesen, Peter: Vejnavne i Randers kommune (Bent Jørgensen)	151	Hansen, H. C.: Poul la Cour (Verner Bruhn)	322
Broch, Jørgen: Ildhu og vovemod (Margit Mogensen)	151	Hastrup, Kirsten: Culture and History in Medieval Iceland (Nanna Damholt)	230
Brug sognekommunearkiverne (Birgitte Dedenroth-Schou)	73	Henningsen, Lars N.: Provinsmatadorer fra 1700-årene (Henrik Fode) ..	326
Burchardt, Jørgen: Provinsindustri (Peter Dragsbo)	249	Herzog Adolfs Urteibuch 1544-1570 (Jens Chr. V. Johansen)	229
Bygningsarkæologiske studier 1984 (Hasse N. Jørgensen)	317	Hvad finder jeg på landsarkivet i Aabenraa? (Nete With Fogstrup)	132
Christensen, Elisabeth og John Petersen: Bibliografi over dansk-amerikansk udvandreriitteratur (Poul Olsen)	316	Hvass, Sten: Hodde (Michael Lauenborg)	131
Christensen, Jens: Landbostatistik (Bent Iversen)	242	Højrup, Ole: Se Søens folk bd. 1-3	
Christensen, Keld Søgaard: Se: Klein, Helle-Monette		Haastrup, Ulla: Se: Danske kalkmalerier	
Damgaard, Ellen: Se: Peder Lykke		Jensen, Palle: Svinøbogen 1231-1984 (Claus Bjørn)	248
Dampskibsmatros og kvartermester: Se: Søens folk bd. 3		Jensen, Valdemar: Søren Lolk (Lotte Dombernowsky)	323
Danmarks kirker, Ribe amt (Verner Bruhn)	324	Johansen, Hans Chr.: Dansk økonomisk statistik 1814-1980 (Jens Christensen)	137
Dansk lokalbibliografi. Frederiksborg amt (Flemming Just)	72	Johansen, Hans Chr.: Næring og bystyre (Knud Prange)	148
Danske Kalkmalerier. Gotik (Niels M. Saxtorph)	133	Johansen, Otto: Købstadsliv i enevældens barndom (Margit Mogensen) .	248
De Nørrejske branddirektorater indtil 1872 (Birgitte Dedenroth-Schou) ..	229	Jørgen Pedersens jyske rentemesterregnskab 1546 (Birgitte Dedenroth-Schou)	318
Dorte Magrethe Rosenbergs Farvebog (Bodil K. Hansen)	236	Jørgensen, Jørgen Riis: Rådhusets bygmester (Margit Mogensen)	147
Efterkrigsår i Århus - glimt af livet i byen 1945-60 (Peter Dragsbo)	257	Kalundborgs historie Bd. 1. (Ingrid Nielsen)	76
Egevang, Robert: Se: Danske kalkmalerier		Kayser, Keld: Københavnerbindingsværk (Anne Christiansen)	246
Engberg, Hanne: Historien om Christen Kold (Steen Busck)	141	Kinch, J.: Ribe Bys Historie og Beskrivelse (Jens Chr. V. Johansen) ..	251
Feldbæk, Ole: Slaget på Reden (Claus Bjørn)	320	Klein, Helle Monette og Keld Søgaard Christensen: »Husmandshjemmet« (Asger Th. Simonsen)	144
Folk og liv på Rønde-egnen - dengang. 1-8 (Peter Bondesen)	250		
Foltmann, Vibeke: Se: Hadsund. Fra ladested til industriby.			
Glente, Karen: Hellige kvinder (Grethe Jakobsen)	135		

Kommunearkivregistratur over Ejby primærkommune (Birgitte Dedenroth-Schou).....	73	Nielsen, Johan Schioldann: D. G. Monrad (Katharina Buch).....	239
Kommunearkivregistratur over Fåborg primærkommune (Birgitte Dedenroth-Schou).....	73	Nyberg, Tore: Se: Thrane, Henrik	
Kommunearkivregistratur over Hørsholm primærkommune (Birgitte Dedenroth-Schou).....	73	Nørr, Erik: Præste- og sognearkiver (Birgitte Dedenroth-Schou).....	73
Kommunearkivregistratur over Møn primærkommune (Birgitte Dedenroth-Schou).....	73	Peder Lykke – en husmand på heden (Martin Zerlang).....	78
Kommunearkivregistratur over Rønede primærkommune (Birgitte Dedenroth-Schou).....	73	Pedersen, Rita: Se: Piø, Iørn	
Koudal, Jens Henrik: To sangere fra den jyske Hede (Karsten Biering)...	257	Petersen, John: Se: Christensen, Elisabeth Riber	
Krengerup godsarkiv (Lotte Dombrowsky).....	132	Petersen, Jørn Henrik: Den danske alderdomsforsørgelseslovgivningsudvikling. Bd. 1. (Jens Christensen) ..	242
Kristensen, Poul Halkjær: Danske timærker (Ole Faber).....	136	Petersen, Søren Gottfred: Se: Gram, Henrik	
Kvinder i Middelalderen (Thelma Jexlev).....	134	Piø, Iørn og Rita Pedersen: Dronningens Visebog (Karsten Biering)....	234
Københavns Magistrats sekretariatsarkiver 1805–1857 (Birgitte Dedenroth-Schou).....	73	Retsopgøret 40 år efter (Peter bondesen)	245
Køge bys historie bd. 1. (Henrik Fangel).....	255	Rigsarkivet og hjælpemidlerne til dets benyttelse. Bd. 1 (Birgitte Dedenroth-Schou).....	316
Kaatman, Christian: Stationsbyer i Sønderjylland (Helle Askgård)	253	Rostrup, Haavard: Miranda i Danmark (Bent Blüdnikow)	237
Landbruget og landbrugskrisen 1818–28 (Jens Christensen).....	237	Schoubye, Sigurd: Sønderjysk sølv (Ole Faber)	152
Landbygninger i Esbjerg kommune (Poul Tuxen)	79	Sejlskibsmatros og tømmermand: Se: Søens folk bd. 1–2	
Larsen, Niels-Holger: Bornholmsk byggeskik på landet (Karl-Erik Frandsen)	146	Skibsdreng og letmatros: Se: Søens folk bd. 1–2	
Linvald, Steffen: Paul Fischer (Margit Mogensen)	323	Svensson, Poul: Løjttavlen, et sønderjysk alterskab (Niels M. Saxtorph) .	153
Lundbak, Henrik: ..Såfremt som vi skulle være deres lydige borgere (Helle Linde)	246	Søens folk bd. 1–2 (Erik Gøbel)	243
Løgstrup, Birgit: Fra tvang til forsorg (Bente Dahl Hansen)	150	Søens folk bd. 3 (Erik Gøbel)	322
Løgumkloster-studier 4 (Jens Christensen)	254	Sørensen, Th.: Social-statistiske undersøgelser (Ole Hyldtoft)	143
Møller, Anders Monrad: Pibemagerne i Stubbekøbing (Peter Korsgaard) .	147	Thrane, Henrik, Tore Nyberg, Finn Grandt-Nielsen og Mikael Venge: Fra boplads til bispeby (Knud Prange)	148
Nielsen, Inger: Fra det nu forsvundne Hørsholm (Peter Bondesen).....	254	Tradition og Kritik – Festskrift til Svend Ellehøj (Jens Christensen) ..	235
		Vallgård, Signild: Sjukhus och fattigpolitik (Katharina Buch)	319
		Vejledning i lokalhistorie (Peter Bondesen)	75
		Venge, Mikael: Se: Thrane, Henrik	
		Witte, Jørgen: Se: Becker-Christensen, Henrik	

Wulff, D. H.: Nøgle til Almanakken (Bent Jørgensen)	233	De kulturhistoriske museers årsskrifter 1985. En oversigt (Margit Mogen- sen)	339
De lokalhistoriske årbøger 1985. En oversigt (Jørgen Dieckmann Ras- mussen).....	328	Årsmødet i Herning 1985.....	155